

פרשת השבוע: אמר "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" **כניסת השבת: 19:00**

ערש"ק ה' אייר תשע"ו (13.5.16) © **יציאת השבת: 20:12** ר"ת 20:55

הפטרות: "והפנהנים והלויים" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בני ציון"

"עמר לגלגלת" אותיות "לג עמר"

בשו"ת "חתם סופר" (סימן רל"ג) מצינו חידוש נפלא (שמעולם לא שמענו), שהטעם לשמחת ל"ג בעומר הוא, מפיון שביום זה התחיל לרדת המן לישראל במדבר. וכפי דבריו הקדושים של ה"חתם סופר": "מיום (טו' באיר) שכלה החררה (=המצות) שהוציאו (ישראל) ממצרים, הלכו (ישראל) ג' ימים בלא לחם, ואחר-כך ירד המן. אם כן, הורדת המן (היתה) ביום ל"ג בעומר (ח"י באיר), וראוי לעשות לזה זכר טוב...".

והוסיף על-כך ה"חתם סופר" רמז נאה, ואמר: "הנה, בכתוב וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר" – עד כאן ל"ג אותיות, רמז על ל"ג בעומר, שבו התחיל המן לירד".

דהינו, אומר ה"חתם סופר", אם נספור את האותיות בכתוב "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר", הנה, עד המלה "עמר" יש ל"ג אותיות, לרמז על ל"ג בעומר.

ולכן הכתוב מתחיל בתיבת "וספרתם" – כדי לומר לנו שצריך לספור עד תיבת "עמר" כדי לגלות שירידת המן היתה ביום ל"ג בעומר.

רמז נוסף: בכל פרשת המן, החל מהפסוק הראשון (שמות טו', ד'): "ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו...". עד הפסוק האחרון, "והעמר עשרית האיפה הוא" – יש בדיוק ל"ג פסוקים, לא פחות ולא יותר. וזאת, כדי לרמז שאכן המן התחיל לרדת ביום ל"ג בעומר (ומה עוד שעל המן נאמר: "לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת". הנה, "עמר לגלגלת" הם אותיות "לג עמר").

והנה, על מה שאמר הקב"ה למשה, "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", פרש הוהר הקדוש (ויחי רמז', מתורגם): "לחם משנה, מהו לחם משנה? אלו שתי לחמים – לחם מן השמים ולחם מן הארץ".

ובאר ענין זה הרה"ק פינחס פרידמן ואמר: ש"לחם מן הארץ" רומז לתורת הנגלה, ואילו "לחם מן השמים" הוא רמז על תורת הנסתר, אותה משפיע הקב"ה לראויים לכך כפי שכתוב (תהילים כה', יד'): "סוד ה' ליראיו...".

וכדי לחזק את דבריו, הוא מביא את הכתוב בוהר הקדוש (בשלח סא', מתורגם): "בתחילה, כשיצאו ישראל ממצרים נכנסו לאכול לחם הנקרא מצה. ועתה זכו לאכול לחם אחר, חשוב יותר, ממקום עליון, כמו שכתוב: "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, מן השמים ודאי".

ועוד מסופר בוהר הקדוש (ויחי ריז', מתורגם): "יום אחד נרדם רבי יהודה תחת עץ אחד, וראה בחלומו ארבע כנפים (של טחנת קמח)...ועלה רבי שמעון עליהם וספר תורה עמו, ולא השאיר כל ספרי סודות ואגדות שלא העלה אותם לרקיע...כאשר התעורר רבי יהודה אמר: ודאי כאשר מת רבי שמעון הסתלקה החכמה. אוי לדור שאותה אבן טובה שהיו רואין ממנה...נאבדה מהם. בא רבי יהודה אצל רבי אבא, וספר לו על חלומו. העלה רבי אבא ידיו על ראשו ובכה, ואמר: רבי שמעון, ריחיים שטחנו ממנו מן טוב, כל יום לוקטים אותו, שנאמר "הממעיש אסף עשרה חמרים". עכשיו הריחיים והמן הסתלקו, ולא נשאר בעולם זולת מה שכתוב: "קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני ה' למשמרת לדורתכם...".

הרי לנו דברים ברורים ונהירים שתורתו של רשב"י היתה בבחינת מן(=לחם מן השמים), היורד מן השמים. ומה שנשאר הוא בבחינת "צנצנת אחת" למשמרת לדורות הבאים.

יהי רצון שנוזפה לקבל הארה מתורתו הקדושה והנפלאה, ואפילו הארה בבחינת "צנצנת אחת" קטנה, אמן!

"ועלו מושעים בהר ציון", סופי תבות "מרון"

בספר "נהורא דיוסף" מובא, שהעליה למירון בל"ג בעומר מכפרת על חטא העגל. שכן, בחטא העגל רקדו ושמוחו ואכלו מסביב לאש של **טומאה**. ואילו במירון אנו רוקדים ושומחים ואוכלים מסביב לאש של **קדושה**.

לכן בל"ג בעומר עולים למירון לתקן את חטא העגל, להפוך מר למתוק, ועל-כך רומז "מרון" – להפוך מר ל-רון(=שמחה). והעליה לחר מירון היא בבחינת עליה לחר ציון, כפי שרמזו בנביא (עובדיה א', כא): "ועל מושעים בהר ציון" – סופי תבות "מרון".

בספר "פרי עץ חיים" להאר"ל (פסח פ"א) מובא שביציאת מצרים, עם ישראל יצא "בעדי עדיים", דהינו עם שני כתרים, כפי ששנינו בגמרא (שבת פח'): "דרש רבי סימאי: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע' באו שנים ריבוא של מלאכי השרת, (ו)לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים, אחד כנגד 'נעשה' ואחד כנגד 'נשמע'. ופיון שחטאו ישראל (בעגל) ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי תבלה ופרקום, שנאמר (שמות לג, ו): 'ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב'. (כן כתוב 'ועתה הורד עריך מעליך' שהפסידו את העדים). וצריך לדעת, שאותם הכתרים שקבלו ישראל, הם הם כתרים של אור גדול ומזהיר של סודות התורה. כפי שאמרו המלאכים להקב"ה (כשעלה משה לחר סיני לקבל את התורה): "תנה הודך על השמים" – השאר את הודך, את שני הכתרים של הוד/סודות התורה בשמים.

וצריכים עוד לדעת, כי התנא הדגול רשב"י, שגלה בעולם את תורת הסוד, זכה להשיג את שני הכתרים של הוד שנטלו מישראל. וביום לג' בעומר יש הארה מכתרים אלו. שכן, יום לג' בעומר הוא בבחינת "מתן תורה" של תורת הנסתר לישראל. וכפי שרמזו דוד המלך בתהילים (קיש', יח'): "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". "גל עיני" – ביום "גל" (=לג') בעומר, הנחיל רשב"י את נפלאות(=נסתרות) התורה לדורות עולם. (יש לציין, כי יום ל"ג בעומר הוא ביום של "הוד שבהוד", לרמז על הארת שני הכתרים של ההוד). וצריך לדעת, שיום זה (=לג' בעומר) הוא מסוגל ביותר שיגלה הקב"ה את עיני האדם לראות את נפלאות(=נסתרות) התורה הקדושה, כמו שכתוב "גל עיני" – גל, מלשון תגלה, שיום זה מסוגל לגלות את נפלאות(=נסתרות) התורה הקדושה. "אדם ובהמה תושיע ה'".

בספר "אורה ושמחה" להרה"ק רבי אברהם שמחה מבארניב זצ"ל (אות מבי) מובא רמז נפלא על התנא האלקי רשב"י שהכתוב (תהילים לו, ו) "אדם ובהמה תושיע ה'", הוא בגמטריה "רבי שמעון בר יוחאי" וצריך להבין ענין זה. שכן, וכי מה הקשר בין "אדם ובהמה תושיע ה'" לבין רבי שמעון בר יוחאי? נראה לפרש פונת הרמז בזה על-פי מה שכתב החיד"א זצ"ל, בספרו "דבש לפי", שראה בספר כתב יד ישן, שחכם אחד הגיה לו ספר הזהר, ומחמת דוחקו מכר אותו. והנה, כאשר ישן בלילה, חלם שמצארים אותו מן השמים, וקוראים לו **בהמה**. מיד קם בבקר בצער, והלך לתלמיד חכם אחד שיפתור לו את חלומו. אמר לו אותו תלמיד: "דע לך, שמן השמים הוכיחו אותך על שמכרת והוצאת את ספר הזהר הקדוש מביתך. ולכן קראו לך **בהמה**", שזה ראשי תיבות (דברים כו, יג): "בערתי הקדש מן הבית". שכן, בערת/הוצאת את הקדש(=את הזהר הקדוש) מן הבית. וכאשר שמע כן אותו חכם, מיד הלך וקנה את הזהר בחזרה, והכניסו לביתו.

והנה, ידוע שהאדם החוטא נקרא "**בהמה**", כמו שדרשו חז"ל בגמרא (חולין ה') על הכתוב בתורה: "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה". 'מן הבהמה' - להביא בני אדם שדומים לבהמה" - דהינו, שצריך ל"הקריב"(=לקרב) אדם לה' "מן הבהמה" - מאנשים שדומים לבהמה, ולהחזירם בתשובה לאביהם שבשמים.

לפי זה נמצאנו למדים, שסגולה נפלאה היא להחזיק בבית את הזהר הקדוש. שכן, על-ידי כך יזכה האדם להיות בבחינת אדם, ולא בהמה, שהרי, אומר רשב"י בגמרא (יבמות סא'): "רבי שמעון בן יוחאי אומר: קברי עובדי כוכבים אינם מטמאין באהל, שנאמר (יחזקאל לז, לא): 'ואתן צאני, צאן מרעיתי אדם אתם'. אתם קרויין 'אדם', ואין עובדי כוכבים קרויין 'אדם'".

נמצא, כי בזכות שמחזיקים בבית את הזהר הקדוש, תורתו של רשב"י, פווח רב להשפיע לנו שיתקיים בנו "אתם קרויין 'אדם' - אדם ולא בהמה. הנה כי כן מטעם זה, כאשר מכר אותו חכם את הזהר קראו לו "**בהמה**" - "בערתי הקדש מן הבית" - לרמז שהפסיד בכך את הסגולה להיות בבחינת אדם".

וזהו שיסוד המקובל האלקי מהר"ש, להביא בשיר "בר יוחאי" (בית הרביעי): "נעשה אדם נאמר בעבורך", כי בזכות שיטת רשב"י, יש בפוחו של איש ישראל להיות בבחינת אדם.

הנה כי כן, נפלא להבין בזה הרמז "אדם ובהמה תושיע ה'". כלומר כאשר יש מלחמה באדם, בין היצר הטוב ליצר הרע, אם להיות בבחינת אדם או ח"ו בבחינת בהמה, יכול רק הקב"ה להושיע לו להתגבר על היצר הרע, להיות בבחינת "אדם". ולפי המבואר, הרי זה רק בזכות רשב"י, כמו שכתוב בפסוק "אתם קרויין 'אדם'". **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!**

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

"ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

ערש"ק ה' אייר תשע"ו (13.5.16) ©

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג בעומר... שאז פסקו מלמות (תלמידי רבי עקיבא)"

שְׁנֵינוּ בַּגְּמָרָא (יבמות סב): "שנים עשר אלף זוגים (=עשרים וארבעה אלף) תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס (שמות של מקומות), וכלן מתו בפרק אחד (=בתקופה אחת), מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. והיה העולם שמים". ומטעם זה פסק השלחן ערוך (או"ח סימן תצג, סעיף ב): "נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג בעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות (תלמידי של רבי עקיבא), ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר".

אם כן, יש לנו לשאול כאן קושיה גדולה ועצומה, איך יתכן לומר על תלמידי רבי עקיבא שבל"ג בעומר פסקו מלמות, הלא לפי מה שאמרו חז"ל בגמרא: "שנים עשר אלף זוגים (=עשרים וארבעה אלף) תלמידים היו לו, לרבי עקיבא... וכלן מתו בפרק אחד (=בתקופה אחת), מפני שלא נהגו כבוד זה בזה...". הנה, הכתוב אומר "וכלן מתו" – משמע שכלם מתו – כל עשרים וארבעה אלף תלמידי של רבי עקיבא. אם כן, איך שיך לומר שבל"ג בעומר פסקו מלמות? והרי לא נשאר עוד מי שימות!

ונראה לבאר ענין זה על-פי מה שכתב החיד"א בספר "טוב עין" (סימן יח' ד"ה, סימן תצ"ג), שאמנם כל תלמידי רבי עקיבא מתו עד ל"ג בעומר, ובאמת נשאר העולם שמים מתורה, אלא שכבר באותו ל"ג בעומר התחיל רבי עקיבא ללמד את תלמידי החדשים תורה, כדי שימלאו את העולם כלו בתורתם. על-כן, ל"ג בעומר הוא יום של שמחה על אור התורה, שנתחדש בעולם מתלמידי החדשים של רבי עקיבא.

על-כן, מנהג ישראל תורה הוא, שמרבים להדליק נרות ומדורות של אש בל"ג בעומר. שכן, כאשר מתו תלמידי של רבי עקיבא היה העולם לא רק שמים, אלא בחשך ובצלטה. שהרי, אור התורה הקדושה מאיר את הכל, כמו שכתוב: "כי נר מצוה ותורה אור" – וללא התורה היה העולם בחשך ובצלטה רוחנית. אולם, בזכות רבי עקיבא, שהתחיל ללמד תורה לתלמידי החדשים בל"ג בעומר, התחיל ביום זה אור התורה להתגלות בעולם, ולכן אנו מרבים להדליק נרות ומדורות אש.

בדרך של תורה, הנדרשת בשבעים פנים, נראה לבאר את הקושיה (על מותם של עשרים וארבעה אלף תלמידי של רבי עקיבא, שמצד אחד כתוב בגמרא "וכלן מתו", ומצד שני אומרים חז"ל שבל"ג בעומר פסקו מלמות"), על-פי מה שגלה לנו המקובל האלקי הגה"ק הרמ"ע מפאנו זצ"ל, בספרו "עשרה מאמרות" (מאמר "אם כל חי" ח"א, פרק ג'), שעשרים וארבעה אלף תלמידי של רבי עקיבא היו גלגלים של עשרים וארבעה אלף אנשי שכם, שנהרגו במעשה דינה, על-ידי שמעון ולוי.

(והנה, למרות שלא מן הראוי להאריך כל-כך בענינים של גלגולי נשמות, שבהם רב הנסתר על הגלוי, בכל זאת מידי פעם מותר, ואף חובה להביא קצת מענינים אלו כדי לחזק ולהתחזק, בראותנו את גדל מעלליו ונפלאותיו של הבורא יתברך, המסובב כל הסיבות, כדי לתקן את כל הנפשות על-ידי גלגולן. שהרי כלל גדול הוא לפני ה' יתברך, "כי לא ידח ממנו נדח" (=הקב"ה דואג שכל נשמה תגיע לתיקונה). ועל-ידי כך ישכיל כל אדם לדעת, כי כל מה שהוא סובל בעולם הנה, הוא כדי לתקן את אשר פגם בגלגול זה, או בגלגול אחר. ואשרי מי שעמלו בתורת ובעבודת ה', כי בכך הוא מתקן הכל).

והוסיף שם הרמ"ע מפאנו, ואמר שעשרים וארבעה אלף אנשי שכם היו נשמות גדולות מאד, ומטעם זה הסכימו לקבל ולקיים את מצות המילה עליהם.

(כידוע, שכם בן חמור חשק וטמא את דינה, אחות שנים עשר השבטים. ולבסוף רצה אף לשאת אותה לאשה. והשיבו לו השבטים, אחי דינה, שאם הוא וכל אנשי עירו ימולו, אזי הם יסכימו לתת לו את דינה אחותם, לאשה. ואכן, שכם שכנע את אנשי עירו, וכלם מלו את עצמם. אולם, ביום השלישי למילתם, לקחו שמעון ולוי את חרבם, והרגו את שכם ואת כל אנשי העיר).

והנה, למרות שאנשי שכם היו נשמות גדולות, **הטאו** הם במשך חיהם, ושקעו **בטומאה**. אולם, בזכות שמלו את עצמם, ואחר-כך **נהרגו** על-ידי שמעון ולוי, היתה לנשמתם קצת תיקון ועליה.

ויש לומר, שתחילת תיקונם של אנשי שכם, היתה על-ידי שמעון, שהוא היה העיקר בהריגתם. על-כן, סבב הקב"ה, מסובב כל הסיבות, שכל עשרים וארבעה אלף אנשי שכם שנימולו, יתגלגלו בשבט שמעון. וכן, **הניצוץ הטוב** של נשמת שכם בן חמור התגלגלה בזמרי בן סלוא, ראש שבט שמעון.

והנה, על-ידי גלגולם בשבט שמעון כבר **נתעלו** אנשי שכם ממדרגת גויים גמורים, למדרגת בני ישראל כשרים, משבט שמעון. אולם, היות והיה בהם עדין **פגם** מהגלגול הקודם, בהיותם אנשי שכם – לכן, כמו **שנכשלו** על-ידי שכם בן חמור, בגלגול הראשון, בעניני **קדושה**, כך **נכשלו** על-ידי זמרי בן סלוא, גלגולו של שכם, עם בנות מואב, וזהו שכתוב (במדבר כה, ט): "ויהיו **המתים** במגפה ארבעה ועשרים אלף". וזאת, כנגד עשרים וארבעה אלף אנשי שכם, **שנהרגו** על-ידי שמעון ולוי.

(כזכור, בלעם הרשע יעץ לבלק, מלך מואב, **שיחטיא** את בני ישראל עם בנות מואב, כפי שאמרו חז"ל (סנהדרין קו, עא): "אמר לו (בלעם הרשע לבלק): אלהיהם של אלו שונא זימה... עשה להן קלעים (=אהלים) והושב בהם זונות, שיכשילו את עם ישראל". ואכן, זמרי בן סלוא, ראש שבט שמעון, ועשרים וארבעה אלף אנשים משבטו, שהיו כאמור גלגולם של שכם בן חמור ואנשי עירו, נכשלו **וחטאו** עם בנות מואב).

נמצא מזה ששכם בן חמור ואנשי עירו, שהתגלגלו בזמרי ועשרים וארבעה אלף אנשי שבטו, שוב **נכשלו** ולא הצליחו לתקן את נשמתם.

ולכן סבב מסובב כל הסיבות, הקב"ה, ששכם בן חמור יתגלגל ברבי עקיבא, ועשרים וארבעה אלף אנשי עירו יתגלגלו בתלמידי רבי עקיבא, אשר נסה לתקנם, בכך שלמד עמם **תורה** ודרכים בעבודת ה'. אך, כידוע, **כלם מתו** מפסח ועד עצרת, משום שלא נהגו כבוד זה בזה, כמו שכבר הבאנו: "שנים עשר אלף זוגים (=עשרים וארבעה אלף) תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכלן **מתו** בפרק אחד (=בתקופה אחת), מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. והיה העולם שמים".

ומבאר הרמ"ע מפאנו, כי הסיבה שלא נהגו התלמידים כבוד זה בזה, היתה מפני שזכרו מה **שחטאו** בגלגול הקודם עם בנות מואב, בשיטים. וזאת, כפי שכתב בספרו "עשרה מאמרות" (שם, פרק כב): "צא ולמד מתלמידי רבי עקיבא, שלא חלקו כבוד זה לזה, בזוכרם **עון** שיטים, שלא הטהרו ממנו...". וזהו שאמר רבי עקיבא לתלמידיו החדשים: "הראשונים לא **מתו**, אלא מפני שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה. (ולכן) אתם לא תהיו כן!".

כלומר, הרי אתם רואים שהראשונים **מתו** על שלא נהגו כבוד זה בזה, שזהו סימן שנשאר בהם פגם מגלגולם הקודם בבנות מואב, פגם שעדין לא נטהרו ממנו – אם כך, צריכים אתם ללמוד מזה לקח, שמצד **הקדושה** צריכים אתם להתאחד ולנהוג כבוד זה בזה.

ומעתה יאיר לנו עמק פונתם של חז"ל, שקבעו של"ג בעמר הוא יום של שמחה, על שתלמידי רבי עקיבא **פסקו מלמות**". שכן, עד עתה, לפי מה שלמדנו, הם כבר **מתו שלש פעמים**: פעם אחת, בהיותם אנשי שכם. פעם שנייה, בהיותם בשבט שמעון. ופעם שלישית, בהיותם תלמידי רבי עקיבא.

אולם, עתה, לאחר שלמדו **תורה** עם רבי עקיבא, ומתו בימי הספירה, הנה, בל"ג בעמר כבר **פסקו מלמות**". כלומר, הם אינם צריכים יותר להתגלגל ולמות שוב, כמו שמתו עד עכשיו – שכן, כבר באו על תיקונם השלם. "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

כדי להבין את חומרת חילול השבת, מביא ה"חפץ חיים" משל על חנוני, המתפרנס ממכולתו. הנה, אומר ה"חפץ חיים": "אם מעל החנות של החנוני מוצב שלט "מכולת", יודעים כלם שיש כאן חנות מכולת. על-כן, כאשר אדם בא לקנות בחנות, ורואה שהיא סגורה, עדין אומר הוא לעצמו, שיתכן שבעל החנות לא מרגיש טוב, או אולי נסע לחופשה וכדו', ועתיד הוא לחזור. לכן, כל זמן שהשלט קיים, יודעים הקונים שהחנות עדין פועלת, ובעליה שוב-ישוב למכור בה. אך, אם רואים הקונים, שהשלט "מכולת" הוסר מעל החנות, יודעים כלם שהחנות נסגרה, ואין סיכוי שבעל החנות יחזור. על-כן, אומר ה"חפץ חיים": "דעו לכם, ה"שלט" של היהודי זאת השבת. כל עוד היהודי שומר על השבת, למרות שבתחומים האחרים הוא אינו מקפיד כל-כך, הרי יש סיכוי שיחזור בתשובה. אך, אם לא שומרים את השבת, כאילו מסירים את ה"שלט" מעל החנות, וכך הזהות היהודית נעלמת. יהי רצון, שנזכה בלנו לשמור את השבת כהלכתה, וזכות מצות שמירת השבת תעמוד לזכותנו ולהגנת עם ישראל בכל אתר ואתר, אמן. **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!**

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

"צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְשָׁבִיָּה בְצַדִּיקָה"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

עֲרַשׁ"ק ה' אִיר תִּשְׁעוּ (13.5.16) ©

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: אָמַר

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב', לב')

עַל הַפְּתוּב בְּפִרְשָׁתֵנוּ, "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", דָּרְשׁוּ חו"ל בְּגִמְרָא: תֵּיב כּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל לְמִסּוֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וְאִפִּילוֹ עַל מִצְוָה קְלָה. (וְאִפִּילוֹ עַל מְנַהֲגֵי יִשְׂרָאֵל חֵיב לְמִסּוֹר אֶת נַפְשׁוֹ). אוּלָם, כּל זֹאת כְּשֶׁמְדוּבָר רַק בְּפִרְהוּסִיא/בְּגִלוּי, כְּאֲשֶׁר יֵשׁ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לְפָחוֹת, שְׂאֹז חֵיב אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְמִסּוֹר אֶת נַפְשׁוֹ. דְּבַר נוֹסֵף שְׁלוּמֵדֵת הַגְּמָרָא מִהַפְּתוּב, "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הוּא, שְׁכָל דְּבַר שְׁבִקְדוּשָׁה לֹא יֵהָא פָּחוֹת מִעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים. וְזֹאת, כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ בְּגִמְרָא (בְּרֻכּוֹת כ"א): "מִנֵּיין שְׂאִין הִיחִיד אֹמֵר קְדוּשָׁה? שְׁנַאֲמָר: 'וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' – כּל דְּבַר שְׁבִקְדוּשָׁה לֹא יֵהָא פָּחוֹת מִעֲשָׂרָה".

וּלְפִי זֶה, שְׁכָל דְּבַר שְׁבִקְדוּשָׁה צָרִיךְ דּוֹקָא עֲשָׂרָה, אָנוּ לְמִדֵּים גַּם שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְפַּלֵּל בְּצִיבּוֹר בְּמִנֵּיין (=בְּעֲשָׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל), כְּפִי שְׁלִמְדֵנוּ בְּמִשְׁנָה: "אֵין פּוֹרְסִין אֶת שְׁמַע, וְאֵין עוֹבְרִין לְפָנֵי הַתְּבָה, וְאֵין נוֹשְׂאִין אֶת כְּפִיָּהֶם, וְאֵין קוֹרִין בְּתוֹרָה... פָּחוֹת מִעֲשָׂרָה".

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׁמַעְלַת הַתְּפִלָּה בְּצִיבּוֹר הִיא רַבָּה וְעֲצוּמָה לְאֵין עָרוּךְ, וְכָל אִישׁ וְאִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהִקְפִיד וְלִהְיוֹת עַל-כֵּף מְאֹד, כְּפִי שֶׁשְׁנִינּוּ בְּגִמְרָא (בְּרֻכּוֹת ו'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּשַׁעַת שְׁבָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְלֹא מִצָּא בֵּה עֲשָׂרָה, מִיָּד הוּא פּוֹעֵס, שְׁנַאֲמָר (יְשַׁעְיָה נ'): 'מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ? קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה'". וְכֵן שְׁנִינּוּ בְּגִמְרָא (שָׁם ח'): "דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: מָאִי דְכָתִיב (תְּהִלִּים ס"ט) 'וְאֵנִי תִפְלְתִי לְךָ ה' עַת רְצוֹן? אֵימְתִי 'עַת רְצוֹן'? בְּשַׁעַת שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִים... תִּנְיָא נְמִי הָכִי, רַבִּי נִתָּן אֹמֵר: מִנֵּיין שְׂאִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹאֵס בְּתִפְלָתָן שֶׁל רַבִּים? שְׁנַאֲמָר: 'הֵן אֵל כְּבִיר וְלֹא יִמָּאֵס, וְכָתִיב (תְּהִלִּים נה', יט): 'פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְרָב לִי, כִּי בְרַבִּים הָיוּ עֲמָדִי'".

וְצָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִין זֶה. שְׁכֵן, מִדּוּעַ הַקַּב"ה פּוֹעֵס כְּאֲשֶׁר הוּא בְּאֵי לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאֵינוֹ מוֹצֵא שֵׁם לְפָחוֹת מִנֵּיין שֶׁל עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים?

רֵאשִׁית צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁאֵם יֵשׁ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַקַּב"ה מִצְטָרֵף לְתִפְלָתָם, כְּפִי שְׂאֲמָרוּ חו"ל בְּגִמְרָא (בְּרֻכּוֹת ז'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי יוֹסִי: מִנֵּיין שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּפַלְּל? שְׁנַאֲמָר (יְשַׁעְיָה נו', ז'): 'וְהִבִּיאוּתִים אֶל הָרַק קֹדְשֵׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תִּפְלָתִי'. 'תִּפְלָתָם' לֹא נֶאֱמָר, אֶלָּא 'תִּפְלָתִי' – מִכָּאן, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּפַלְּל.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁכָאֲשֶׁר יֵשׁ עֲשָׂרָה, מִקְדִּימָה הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְפָנֵיהֶם. וְכַדְבְּרֵי הַגְּמָרָא (בְּרֻכּוֹת ו'): "עֲשָׂרָה – קְדָמָה שְׂכִינָה וְאֵתִיא" (=אֵם יֵשׁ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִקְדִּימָה הַשְּׂכִינָה לְבוֹא לְפָנֵיהֶם לְבֵית הַכְּנֶסֶת).

וְיֵשׁ עוֹד לְהוֹסִיף מָה שְׁכָתוּב בְּגִמְרָא (בְּרֻכּוֹת ג'): "תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וְנִכְנַסְתִּי לְחֶרֶבָה אַחַת מִחֶרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם לְהִתְפַּלֵּל, וּבָא אֵלָיָהוּ זְכוּר לְטוֹב, וְשָׁמַר לִי עַל הַפֶּתַח וְהִמְתִּין לִי עַד שֶׁסִּימְתִי תִפְלָתִי. לְאַחַר שֶׁסִּימְתִי תִפְלָתִי, אָמַר לִי, שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבִּי, וְאָמַרְתִּי לוֹ, שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבִּי וּמוֹרִי. אָמַר לִי, מִפְּנֵי מָה נִכְנַסְתָּ לְחֶרֶבָה זוֹ? אָמַרְתִּי לוֹ, לְהִתְפַּלֵּל. אָמַר לִי, הִיָּה לְךָ לְהִתְפַּלֵּל בְּדֶרֶךְ. אָמַרְתִּי לוֹ, מִתִּירָא הָיִיתִי שְׂמָא יִפְסִיקוּנִי עוֹבְרֵי דְרָכִים. אָמַר לִי, הִיָּה לְךָ לְהִתְפַּלֵּל תִּפְלָה קְצָרָה.

בְּאוֹתָהּ שַׁעַת לְמַדְתִּי מִמֶּנּוּ שְׁלִשָׁה דְבָרִים, לְמַדְתִּי שְׂאִין נִכְנַסִין לְחֶרֶבָה. וְלְמַדְתִּי שְׁמַתְפַּלְּלִין בְּדֶרֶךְ. וְלְמַדְתִּי שֶׁהַמִּתְפַּלֵּל בְּדֶרֶךְ מִתְפַּלֵּל תִּפְלָה קְצָרָה. וְאָמַר לִי, בְּנֵי, מָה קוֹל שְׁמַעְתָּ בְּחֶרֶבָה זוֹ? וְאָמַרְתִּי לוֹ, שְׁמַעְתִּי בַת – קוֹל שְׁמַנְהֵמַת כִּיּוֹנָה וְאֹמְרָת, אוֹי לְבָנִים שְׁבַעוֹנוּתֵיהֶם הַחֶרְבָתִי אֶת בֵּיתִי וְשִׁרְפָתִי אֶת הַיְכָלִי וְהַגְּלִיתִי אֶת בְּנֵי לְבִין הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים. אָמַר לִי, בְּנֵי, חֲיִיד, וְחִיִּי רֵאשֵׁךְ, לֹא שַׁעַת זוֹ בְּלִבְד אֹמְרָת כֵּךְ, אֶלָּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם שְׁלֹשׁ פַּעְמִים אֹמְרָת כֵּךְ. וְלֹא זוֹ בְּלִבְד, אֶלָּא בְּשַׁעַת שִׁיִּשְׂרָאֵל נִכְנַסִין לְבֵיתִי כְּנִסְיוֹת וְלְבֵיתִי מְדַרְשׁוֹת וְעוֹנִין, "יֵהָא שְׁמִיָּה (רַבָּא) הַגְּדוֹל מְבָרַךְ" הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַעֵנַע רֵאשׁוֹ וְאֹמֵר, אֲשֶׁרִי הַמְּלָךְ שְׁמַקְלִסִין אוֹתוֹ בְּבֵיתוֹ כֵּךְ. וּמָה לוֹ לְאָב שֶׁהַגְּלָה